

รายงานความก้าวหน้าการดำเนินงานชุมชนปลอดภัย
มกราคม 2562 ถึง มิถุนายน 2563

ผู้บันทึก / ผู้ประสาน : นายเอกชัย นันทะเสน

หน่วยงาน เทศบาลตำบลเวียงสา

เบอร์ติดต่อ 054 – 050151 , 054 – 050110 ต่อ 19

E – mail : disaster_wiangsa@hotmail.com

วันที่ 10 กรกฎาคม 2563

1. ชื่อโครงการ โครงการแข่งเรือปลอดภัย

2. หน่วยงาน/องค์กร/ประชาชน ที่ดำเนินการ : เทศบาลตำบลเวียงสา ร่วมกับอำเภอเวียงสา องค์ปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตอำเภอเวียงสาชมรมจักรยานเพื่อสุขภาพ บ้านกลางเวียง หมู่ที่ 3 ชมรมจักรยานเพื่อสุขภาพ บ้านบุญยืน หมู่ที่ 4 กลุ่มพ่อบ้าน บ้านบุญยืน สมาคมเรือแข่งจังหวัดน่าน ชุมชนเรือแข่งทุกหมู่บ้าน

3. องค์กร/หน่วยงานพันธมิตร : แต่งตั้งคณะกรรมการดำเนินงานจากทุกภาคส่วน อาทิ กรรมการฝ่ายรณรงค์ปลอดภัย - เปียร์ ลอดอุบัติเหตุ ได้แก่ เจ้าหน้าที่จาก สภ.เวียงสา, โรงพยาบาลเวียงสา, สนง.สธ.อ.เวียงสา, องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นทุกแห่งในเขตอำเภอเวียงสา, อบจ.น่าน, การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย (ททท) สำนักงานแพร่, สมาชิก อบจ.น่าน, สภาวัฒนธรรมอำเภอเวียงสา, วิฑูรย์ชุมชน ฯลฯ

4. รายละเอียดโครงการ

4.1 วัตถุประสงค์

1. เพื่อส่งเสริมการจัดงานประเพณีแข่งเรือปลอดภัย - เปียร์ ลอดอุบัติเหตุและการพั่นกันการทะเลาะวิวาท
2. เพื่อจัดระบบสุขภาพชุมชนบนฐานวัฒนธรรมและประเพณีท้องถิ่น
3. เพื่อส่งเสริมอนุรักษ์ศิลปวัฒนธรรมประเพณีท้องถิ่นให้คงสืบไป โดยจัดการแข่งขันเรือเอกลักษณ์น่าน (เรือมะเก่า)
4. เพื่อเสริมสร้างความรัก ความสามัคคี ความมีวินัย ในหมู่คณะและปลูกจิตสำนึกเยาวชน ประชาชนให้เกิดความรักความหวงแหนศิลปวัฒนธรรมอันดีงามของท้องถิ่น
5. เพื่อส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์

4.2 สถานะของโครงการ กำลังดำเนินงาน เสร็จสิ้นแล้ว

4.2.1 ระยะเวลาดำเนินโครงการ :9.....ปี.....10.....เดือน

- 4.2.2 กลุ่มเป้าหมายของโครงการ :
☒ เด็กและเยาวชน	☒ ผู้ใหญ่	☒ สตรี
☒ ผู้สูงอายุ	☐ ผู้ป่วย	☒ แรงงาน
☐ แรงงานต่างด้าว	☒ ประชาชนแฝง	
☒ กลุ่มคนเปราะบาง	☒ อื่นๆ(ระบุ)...ผีพายเรือแข่ง	

4.2.3 ความไม่ปลอดภัยหรือความเสี่ยงที่เกิดขึ้น :

มีการลักลอบดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์(เหล้า- เปียร์) ทำให้เกิดอุบัติเหตุเสียชีวิต

4.2.4 เป้าหมายการพัฒนา/ที่คาดหวัง :

เป็นโครงการที่พัฒนาต่อยอดการปฏิบัติงานพื้นที่ที่ได้จัดทำมาเป็นประจำและต่อเนื่องกันมาทุกปีจนถือว่าเป็นประเพณีปฏิบัติของชาวเวียงสา และชาวจังหวัดน่าน

- มีคณะกรรมการร่วมดำเนินงานทุกชั้นตอนร่วมวางแผน ร่วมแก้ปัญหา ร่วมประเมินผล ร่วมพัฒนางานเปิดเผยกฎกติกา แจ้งให้ตัวแทนชุมชนชาวเรือที่นำเรือเข้าร่วมแข่งขันในจังหวัดน่านทราบ

- ประชาสัมพันธ์การจัดงานประเพณีแข่งเรือวันออกพรรษา ทางเสียงตามสายสื่อวิทยุ และป้ายประชาสัมพันธ์

- กรรมการตรวจสอบฝีพาย มีความเป็นธรรมและทำหน้าที่ในการตรวจสอบคุณสมบัติฝีพายเรือแข่ง , ลักษณะเรือที่เข้าร่วมแข่งขัน ให้เป็นไปตามกฎกติกาของเรือเอกลักษณะน่าน

- เงินบริจาคทั้งหมด เป็นรายได้ของเทศบาลตำบลเวียงสา การเบิกจ่ายเป็นไปตามระเบียบพัสดุและออกใบเสร็จกำกับทุกรายการ และหลังจากเสร็จการแข่งขันฯ แล้ว เทศบาลตำบลเวียงสาจัดทำหนังสือขอบคุณพร้อมแนบใบเสร็จรับเงินให้กับผู้บริจาคทุกราย

- ดำเนินงานมีการสรุปผลงาน รายรับรายจ่าย เผยแพร่ให้ทราบทางสื่อสิ่งพิมพ์และเสียงตามสายของเทศบาลตำบลเวียงสา

- มีการทำ MOU ร่วมกันระหว่างองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น, สถานีตำรวจ ตั้งแต่ปี 2554 จนถึงปัจจุบัน ไม่มีอุบัติเหตุจากการเสียชีวิตเลย

- องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นได้มีการบรรจุโครงการนวัตกรรมไว้ในแผนพัฒนาท้องถิ่น (พ.ศ.2561- 2565) และจะดำเนินการจัดกิจกรรมโครงการอย่างต่อเนื่องเพื่อให้เกิดความยั่งยืนของการดูแลสุขภาพภายในชุมชนของตนเองที่ต้องการให้โครงการมีสีสัน มีความสนุกสนาน และมีการร่วมมือร่วมใจในการร่วมจัดโครงการแข่งเรือปลอดภัย ให้งานประเพณีท้องถิ่นของอำเภอเวียงสา จังหวัดน่าน สามารถลดการตีมีเครื่องมือแอลกอฮอล์ในงานและลดอุบัติเหตุได้

5. พื้นที่ดำเนินโครงการ ณ บริเวณสวนริมน้ำน่าน (ท่าบ้านปากกล้วย)

6. ผลการดำเนินการ

สาระสำคัญของโครงการ (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

1) ร่วมคิดร่วมทำแบบหุ่นส่วน

อธิบายความสำเร็จของโครงการ :

1. การดำเนินงานทุกปี มีการประชุมร่วมกันระหว่างอำเภอ วัฒนธรรมอำเภอ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น , ชุมชนเรือแข่ง ในจังหวัด เพื่อวางแผนการดำเนินงาน โดยที่ประชุมมีมติร่วมกันคือ

1.1 เน้นการจัดเรือแข่งเรือเอกลักษณะน่าน(เรือมะเก่า) คือเรือชุดเท่านั้น

1.2 กรรมการทุกฝ่ายสร้างกติกากฎการแข่งขันร่วมกัน

1.3 วางแผนการรณรงค์ประเพณีแข่งเรือปลอดภัย-เปียร์ เพื่อลดอุบัติเหตุ

การทะเลาะวิวาทและการพนัน

2. แต่งตั้งคณะกรรมการดำเนินงานจากทุกภาคส่วน อาทิ กรรมการฝ่ายรณรงค์ปลอดภัย - เปียร์ ได้แก่เจ้าหน้าที่จากสถานีตำรวจภูธรเวียงสา , โรงพยาบาลเวียงสา, สำนักงานสาธารณสุขอำเภอเวียงสา, องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นอำเภอเวียงสา, องค์การบริหารส่วนจังหวัดน่าน, การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย (ททท) สำนักงานแพร่, สมาชิกองค์การบริหารส่วนจังหวัดน่าน, สภาวัฒนธรรมอำเภอเวียงสา , วิทยุชุมชน ฯลฯ

ชุมชนปลอดภัยเทศบาลตำบลเวียงสา A Safe Community: WiangSa Municipality

3. ประสานงานการขอถ้วยพระราชทานฯ จากสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี จากกองราชเลขา จำนวน 3 ใบ สำหรับเรือเล็ก เรือกลาง และเรือใหญ่ เพื่อเป็นการเสริมสร้างกำลังใจให้แก่ชาวเรือ

4. กำหนดรูปแบบการแข่งขันการแข่งขันเรือออกเป็น 2 ประเภทคือ ประเภททั่วไป และประเภทเรือเอกลักษณะฉนวน (เรือมะเก่า)

5. ดำเนินการประชาสัมพันธ์โดยได้รับความร่วมมือจากหน่วยงานวิทยุชุมชนจังหวัดน่าน, เสียงตามสายเทศบาลตำบลเวียงสา, เสียงตามสายองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น, หนังสือพิมพ์ท้องถิ่น, จัดทำป้ายประชาสัมพันธ์ตามสถานที่ต่าง ๆ

6. ดำเนินการจัดกิจกรรม ณ บริเวณสะพานข้ามแม่น้ำน่าน (ท่าบ้านปากกล้วย)

7. ประเมินผลติดตามการดำเนินงานก่อนและหลัง สรุปล ผล ระเมินผล โดยคณะกรรมการเพื่อปรับปรุงแก้ไขในการจัดงานประเพณีแข่งเรือวันออกพรรษา ตานก้วยสลากวัดบุญยืน(พระอารามหลวง) อำเภอเวียงสา ซึ่งถ้วยพระราชทานสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ในปีต่อไป

2) เกิดประโยชน์ร่วมกันแก่ผู้เกี่ยวข้องทุกฝ่าย

อธิบายความสำเร็จของโครงการ :

การทำงานของเครือข่ายสุขภาพอำเภอเวียงสา โดยมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วน ที่มีความตั้งใจในการแก้ไขปัญหาที่อันจะเกิดความสูญเสียในงานบุญประเพณี เป็นการเน้นการมีส่วนร่วมของทุกฝ่าย ตามบทบาทหน้าที่ที่รับผิดชอบ การประสานเชื่อมโยงข้อมูลกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง โดยเป้าหมายเดียวกัน คือ การลดปัญหาและความสูญเสียในช่วงการจัดงานประเพณีแข่งเรือวันออกพรรษาดานก้วยสลากวัดบุญยืน(พระอารามหลวง) อำเภอเวียงสา ปลอดภัย-เปียรย์ ซึ่งถ้วยพระราชทาน ฯ ประจำปี พ.ศ. 2561 ตามปฏิทินการแข่งขันเรือของจังหวัดน่าน โดยเน้นหนักในการกำหนดพื้นที่ควบคุมตาม พรบ.ควบคุมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ 2551 และยังคงเสนอที่ ประเพณีอันดีงามเพื่อสร้างฐานสะสมทุนทางสังคม เพื่อสร้างการเปลี่ยนแปลงจากการมีส่วนร่วมในการแก้ไขปัญหาของคนในสังคมที่มองเห็นปัญหาร่วมกัน

3) มีการใช้ความรู้และเกิดการเรียนรู้ร่วมกัน

อธิบายความสำเร็จของโครงการ :

1. มีการถ่ายทอดแลกเปลี่ยนนวัตกรรมไปยังหน่วยงานภาครัฐและองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นอย่างต่อเนื่อง มหาวิทยาลัยนเรศวรแลกเปลี่ยนเรียนรู้ด้านวิจัย “โครงการวิจัยเรื่องการพัฒนาวัฒนธรรมทางสังคม เพื่อส่งเสริมคุณภาพเชิงสร้างสรรค์ในประเพณีแข่งเรืออำเภอเวียงสา จังหวัดน่าน” ซึ่งนักวิจัยได้ลงพื้นที่ไปจัดกิจกรรมให้แก่ชาวเรือที่อยู่ในช่วงเก็บตัวฝึกพายเรือแข่งและการฝึกซ้อมเรือแข่งอย่างถูกวิธี รวมทั้งวิธีการดูแลสุขภาพของชาวเรืออย่างถูกวิธี

2. กิจกรรมแลกเปลี่ยนเรียนรู้ “โครงการเชื่อมสัมพันธ์ไทยลาว(หลวงพระบาง)” และจัดแข่งเรือเชื่อมมิตรไทย (เวียงสา)- ลาว(หลวงพระบาง) นำโดยท่านสมจัน ดวงประสิทธิ์ รองเจ้าเมืองหลวงพระบาง วันที่ 30 ตุลาคม พ.ศ.2555

3. กิจกรรมแลกเปลี่ยนเรียนรู้ของเทศบาลตำบลเวียงเทิง จังหวัดเชียงราย โดยได้มีการแลกเปลี่ยนการดำเนินการจัดกิจกรรมโครงการ, การบริหารจัดการ, การขอถ้วยพระราชทานฯ , การมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วน แล้วได้นำไปปรับใช้ในพื้นทีงานประเพณีแข่งเรือต่อไป

4. การจัดงานประเพณีของท้องถิ่น ไม่มีการดื่มและจำหน่ายเครื่องดื่มที่มีแอลกอฮอล์

4) เกิดผลกระทบต่อประชาชนและชุมชนท้องถิ่นที่ประเมินได้

อธิบายความสำเร็จของโครงการ :

เทศบาลตำบลเวียงสาได้จัดแข่งขันเรือยาวปลอดเหล้า ทำให้ค่านิยมของการแข่งขันกีฬาจากเดิมที่กองเชียร์ ผู้ร่วมงาน ดื่มสุราเกิดการทะเลาะวิวาท เกิดอุบัติเหตุ เกิดการสูญเสียทั้งชีวิตและทรัพย์สิน ปัจจุบันค่านิยมการดื่มสุราในงานแข่งเรือได้ลดลงหรือไม่มีเลย ทำให้เกิดความสงบ เป็นระเบียบเรียบร้อย ลดปัญหาทางสังคม การทะเลาะวิวาท ลดค่าใช้จ่ายค่าสิ้นเปลืองจากการซื้อเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ ลดค่าใช้จ่ายในการดูแลกรณีเกิดอุบัติเหตุ ลดค่าใช้จ่ายกรณีพยาบาล ในด้านสิ่งแวดล้อม ประชาชน กลุ่มเป้าหมายมีส่วนร่วมมีสติ มีความร่วมมือ การดูแลสิ่งแวดล้อม โดยเฉพาะลดขวดเหล้า ขวดโซดา ถู่น้ำแข็ง กระจกเบียร์ ทำให้สภาพแวดล้อมสะอาดเป็นระเบียบเรียบร้อย ไม่มีขยะตกค้าง ไม่เป็นมลพิษต่อสิ่งแวดล้อม

7. ประโยชน์ต่อชุมชน :

ประโยชน์ของโครงการแข่งเรือปลอดเหล้า นวัตกรรมการจัดการระบบสุขภาพชุมชนบนฐานวัฒนธรรมและประเพณีท้องถิ่น เทศบาลตำบลเวียงสา ดังนี้

- ประชาชนเกิดจิตสำนึกและช่วยกันสืบสานประเพณี “ประเพณีแข่งเรือออกพรรษา ปลอด เหล้า - เบียร์” ให้เป็นการทำบุญอย่างแท้จริง ลดการจัดงานที่ฟุ่มเฟือย การฆ่าสัตว์ การดื่มสุราลงเป็นสาเหตุของการทะเลาะวิวาท

- ช่วยสร้างวัฒนธรรมที่ดีงาม ส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ให้เป็นที่ประจักษ์แก่นักท่องเที่ยว ได้เห็นความสวยงามของประเพณีที่ปลอดเหล้า - เบียร์ และมีความปลอดภัย

- ส่วนราชการ องค์กรเอกชน สถานศึกษา เยาวชน สภาวัฒนธรรม ฯลฯ ให้ความร่วมมือในการจัดกิจกรรม ร่วมกันประชาสัมพันธ์และนำไปเป็นแบบอย่าง ขยายเครือข่ายไปยังกิจกรรมอื่นๆ อีกมากมาย

- นำมาตรการ พ.ร.บ. เครื่องดื่มแอลกอฮอล์ ปี 2551 มาบังคับใช้ควบคู่กับการรณรงค์ปรับเปลี่ยนค่านิยม

- ทาง รพ.สต.ประจำตำบลโรงพยาบาลเวียงสา โรงพยาบาลน่าน จัดทีมวิทยากรนำโดยนายแพทย์พงษ์เทพ วงศ์วัชรไพบูลย์ นำทีมออกประชาสัมพันธ์เชิงรุก เรื่อง ภัยและอุบัติเหตุจากการดื่ม เหล้า - เบียร์ เป็นประจำจนทำให้อัตราการดื่มลดลง มีการขยายชมรมมากมายที่เกี่ยวกับการออกกำลังกายขึ้นในชุมชน เช่น ชมรมผู้สูงอายุ ชมรมจักรยาน ชมรมนักวิ่ง ชมรมเต้นแอโรบิก ชมรมเปตอง ชมรมโรงเรียนผู้สูงอายุ ชมรมตระกร้อ ฯลฯ โดยเทศบาลตำบลเวียงสา จะเป็นศูนย์กลางการออกกำลังกายของอำเภอเวียงสา

- องค์กรเครือข่ายงดเหล้าของประเทศไทย(สคท.) นำไปขยายผลออกไปยังจังหวัดอื่นๆ และลดงบประมาณลงจาก 200,000 บาท คงเหลือ 50,000 บาท เพราะถือว่าสามารถดำเนินการและพึ่งตนเองได้ จากการให้ความร่วมมือของทุกภาคส่วนและประชาชนเป็นอย่างดี

- มีผลงานเชิงประจักษ์ มีดังนี้

1. ลดอุบัติเหตุและอัตราการเสียชีวิต 100 %

2. รางวัลวัฒนธรรมดีเด่นของจังหวัดน่าน 4 ปี จากการท่องเที่ยวภาคเหนือตอนบน (มหาวิทยาลัยเชียงใหม่) ท้องถิ่นส่งเสริมสุขภาวะแข่งเรือปลอดเหล้า - เบียร์ ของ สสส. ปี 2562

3. ผลการประเมินความพึงพอใจจากประชาชน (300 คน) อยู่ในระดับดีมาก

ชุมชนปลอดภัยเทศบาลตำบลเวียงสา A Safe Community: WiangSa Municipality

4. ชุมชนปลอดภัยระดับนานาชาติขององค์การอนามัยโลกลำดับที่ 405 ลำดับที่ 5 ของประเทศไทย

5. เทศบาลตำบลเวียงสา เป็นศูนย์กลางเปิดพื้นที่สันหนนาการการออกกำลังกายเกือบทุกประเภท มีประชาชนในพื้นที่และนอกพื้นที่มาใช้บริการเป็นประจำ

8. เอกสารที่เกี่ยวข้อง :

เทศบาลตำบลเวียงสา ร่วมกับโรงพยาบาลเวียงสา และสถานีตำรวจภูธรเวียงสา ตรวจสอบร้านค้า บริเวณสถานที่จัดงานประเพณีแข่งเรือปลอดเหล้าว่ามีการลักลอบจำหน่ายสุราหรือไม่

พัฒนานโยบายสาธารณสุขงานบุญประเพณีปลอดเหล้าในระดับต่าง ๆ ได้แก่ ระดับหมู่บ้าน ตำบล อำเภอ จังหวัด กลุ่มจังหวัด ภาคีเครือข่าย